

D U I T S C H L A N D.

BERLYN, den 14 Januarij. In Göttingen hebben ongeregelheden plaats gehad. De studenten wilden aldaar de onlangs uitgevaardigde Hessische constitutie invoeren. Zij hadden, met ruim 2000 ingezetenen, eene burgerwacht gevormd. Naar berichten van den 10, was echter de rust hersteld, en was het tot geene eigenlijke buitensporigheden gekomen.

— In Zwitserland, en vooral in het canton Bern, heerscht nog veel onrust. De stad Bern wordt door eene hende van 6000 wel gewapende landlieden bedreigd; men was op eene krachtadige verdediging bedacht.

— Volgens bijzondere berichten uit Petersburg, van den 5 Januarij, zou de Keizer de Poolsche afgevaardigden zeer koel ontvangen en dezelve tot zijne proclamatie verwezen hebben, met bijvoeging, dat hij hun tot den 1 Maart tijd van bedenken liet. Wellicht staat hiermede in verband de terugkeer van een' der afgevaardigden, den heer *Josiński*, welke in de Warschausche bladen van den 10 Januarij wordt aangekondigd. Zoo mede eene bekendmaking van den Dictator, van den 7, waarbij, « uit aanmerking van de dringende noodzakelijkheid, dat de volksvertegenwoordigers de verdere middelen beramen, om het nationaal bestaan te verzekeren, » de beide kamers van den Rijksdag, den 17 Januarij te Warschau worden bijeengeroepen.

F R A N K R I J K.

PARYS, den 13 Januarij. Lord *Granville* heeft aan den Koning zijne geloofsbrieven overhandigd.

— De kamer der Pairs heeft, in hare zitting van den 11, eene wet aangenomen betreffende den negerhandel. Daarna heeft de kamer, met 93 tegen 19 stemmen, het ontwerp van wet, houdende afschaffing der wet van 1807, omtrent de pensioenen, verworpen. De heer *de Broglie* had, namens de commissie, welke dit ontwerp onderzocht had, de gave verwerping van hetzelfde voorgesteld, dewijl de kamer der afgevaardigden daarin een amendement had gemaakt, houdende dat alle pensioenen eene berziening moesten ondergaan, hetgeen de commissie, en nu ook de kamer, als geheel strijdig met het charter beschouwde.

— In de zitting van den 11 heeft de kamer der afgevaardigden hare beraadslagingen voortgezet over de wet, wegens de regeling der hoven van assises. De heer *Gaujal* had een amendement voorgesteld, houdende, dat de doodstraf niet zou kunnen worden uitgesproken, dan bij eenparige stemmen van de Jury. Eenige gematigde liberalen en de minister voor het onderwijs meenden, dat dit geenen genoegzamen waarborg voor de veiligheid van de maatschappij zou opleveren, en geheel strijdig was met het bestaande stelsel van wetgeving. De heer *de Tracy* ondersteunde het voorstel, ten einde, zeide hij, zoo veel mogelijk te verhoeden dat een onschuldige zou worden ter dood gebracht. Het amendement van den heer *Gaujal* werd echter ten slotte verworpen. De generaal *Lafayette* stelde voor, om de beslissing der Jury op tien stemmen tegen twee te bepalen. Dit vond mede geen ingang, maar wel het amendement van den heer *Laisné de Villeveque* om die meerderheid op negen tegen drie stemmen te stellen. Na nog eenige beraadslagingen, is het geheel der wet met 186 tegen 122 stemmen (juist het getal der oppositie) aangenomen.

— De vereeniging in de straat Richelieu, welke uit de geheele oppositie van de kamer der afgevaardigden, te weten uit 122 leden, is zamengesteld, is opgericht door de heeren *Lafayette*, *Dupont de l'Eure*, *Dauvou*, *Salverte*, *Corcelles*, *Voyer d'Argenseau*, *Audry de Puyraveau*, *de Tracy*, *Mauguin*, *Lamarque* en *Odillon-Barrot*, alle hoofden van de partij der warme liberalen. Niemand kan tot hunne vereeniging worden toegelaten, zonder eene geloofsbelijdenis te hebben afgelegd en aan de stemming van de leden-stichters te zijn onderworpen.

— Gelijk men verwachtte, heeft de minister voor het openbaar onderwijs, de heer *Barthe*, bij eene proclamatie, die overal in de hoofdstad is aangeplakt, de leerlingen der scholen indachtig gemaakt aan de wetsbepaling van het jaar 1820, waarbij het aan alle studenten verboden is, eenig genootschap te vormen, of collectief te handelen of te schrijven. De minister hoopte, dat deze eenvoudige bekendmaking voldoende zou zijn, om te beletten, dat de jongelingschap zich door hartstogten zou laten wegslepen; en dat zij zich aan hunne studien zouden overgeven. De kweekelingen der scholen hebben intusschen, in het dagblad *la Révolution*, een antwoord op de proclamatie van den heer *Barthe* doen plaatsen, waarin zij verklaren, dat het waar is, dat de scholen geene overheid uitmaken, en zij dit ook niet beweren, maar de scholen, van den anderen kant, boven alles de belangen des vaderlands behartigen en van edelmoedige gevoelens zijn doordrongen; waarin zij hunne verwondering te kennen geven, over de gevoeligheid van het bestuur, over een ontwerp van vereeniging, dat volstrekt niet gevaarlijk voor hetzelfde was; waarin zij zeggen, dat de omwenteling van Julij hun volkomen regt gaf, om te doen, wat zij gedaan hebben, en dat zij reeds nu niet schromen te protesteren tegen de toepassing van Keizerlijke decreten en ordonnantie van de restauratie, welke zij gelooven niet gemaakt te zijn voor het uit de baricades voortgekomen bestuur, juist omdat dezelve uit het arsenaal der dwingelandij zijn te voorschijn gebracht. Ten slotte van dit antwoord noodigen de 12 kweekelingen, die hetzelfde geteekend hebben, en zich leden noemen van het provisionele comité van de maatschappij der scholen, hunne medeleden uit, zich, den 7 des middags, bij het Panthéon te vereenigen, om over het gebeurde te raadplegen. De *Courrier Français* toont zich zeer verbolgen, dat de mi-

nister van het onderwijs de ordonnantie van het jaar 1820, in 1824 door den heer *Frayssinous* hernieuwd, weder in werking brengt, en aldus meer en meer, zoo als dat blad zegt, tot de restauratie terugkeert.

— In navolging van het gewezen comité voor de Grieken, is men thans alhier werkzaam, onder het voorzitterschap van den generaal *Lafayette*, een comité op te richten, met het doel, om eene nationale inschrijving, ten behoeve van de Polen, te openen; men noemt onder de leden van dit comité den generaal *Lamarque*, den graaf *de Eastoyrie*, den heer *Carnot*, enz.

— Met belangstelling wordt de 21 Januarij, verjaardag van den dood van *Louis XVI*, te gemoet gezien. Men vraagt, of die op de gewone wijs zal gevierd worden? Dienaangaande bestaat eene nog niet ingetrokene wet. De liberalen willen daarover heen stappen; de voorstanders van het oude bestrijden dit met warmte.

— De heer *A. van Humboldt* is van hier naar Berlijn teruggekeerd.

— De ex-bey van Tittery wordt, binnen kort, met zijn gevolg uit Marseille alhier verwacht.

— De ministeriële bladen: *le Temps* en *le Journal du Commerce* bevatten beide vrij opmerkelijke redeneringen over het manifest van den Keizer van Rusland, waarin zij zich beklagen, dat in het bedoelde staatsstuk volstrekt van het overige gedeelte van Europa geen gewag wordt gemaakt, en dat de beheerscher van Rusland den schijn aanneemt, als of niemand dan hij over geheel het Noorden den scepter zwaait, zonder dat eenige Mogendheid daarover invloed zou mogen uitoefenen. Zij meenen, dat Europa, maar vooral Frankrijk en Engeland, rijpelijk moeten overwegen; of het gepast zij, langer de hoogmoedige suprematie en taal, zoo als zij zich uitdrukken, te verduren; dat Frankrijk en Engeland moeten toezien, of het lot der volken niet in de waagschaal wordt gesteld, door de geheel en al onevenredige ontwikkeling van dien Staat, die zich tegenwoordig van Kamschatka tot Kalifornie uitstrekt, en wel door de beginselen van dat trotsche despotismus, gelijk zij voortgaan, welke de heer *Brougham* zoo juist een verfoeijelijk Oostersch staatsstelsel had genobemd. Genoemde bladen verklaren zich, op dezen grond, niet onduidelijk voor de onafhankelijkheid van Polen en tegen gewelddadige maatregelen, van de zijde van Rusland. Dat de taal van den *Courrier Français* en dergelijke bladen vrij wat heviger en duidelijker is, zal wel geene vermelding behoeven. Van de andere zijde zegt de *Gazette*, dat men meer en meer ziet, hoe het met het beginsel van non-interventie gelegen is.

— De 5 per cents 92 fr. 95 c.; de 3 per cents 61 fr. 40 c.

G R O O T - B R I T T A N N I E.

LONDEN, den 14 Januarij. De gezant der Nederlanden, de heer *Falck*, bevindt zich steeds ongesteld in zijn hotel te Bryanston-square.

— De heer *van de Weyer* is niet naar België teruggekeerd. Hij bevindt zich steeds alhier.

— De *Courier* zegt, met leedwezen gezien te hebben, dat de ongegronde, reeds dikwerf wederlegde lasteringen tegen de Hollanders, weder in het Congres worden te herde gebracht. Een van deszelfs leden heeft in vollen ernst verklaard, dat de Hollanders hunne gevangenen vermoordden, dat zij er een te Brussel en een ander te Maastricht levend verbrand hadden. Wat bedoelt men, vraagt de *Courier*, met al deze valsche aantijgingen? Zij kunnen, naar ons inzien, alleen strekken, om de verbittering tusschen de beide landen aan te vuuren, en eene schikking te vertragen.

— Hetzelfde blad neemt met veel warmte de verdediging der Polen tegen het manifest van den Keizer van Rusland op. Het zegt, geenszins alle omwentelingen te willen goedkeuren, maar oordeelt den Poolschen opstand regtvaardig. Met geweld te handhaven, zegt het, hetgeen men door bedrog verkregen heeft, is geene nietwe leer, doch bewondering verdient het niet. Dit laatste doelde op eene verdediging van den Keizer van Rusland, in een morgenblad voorkomende.

— De heer *O'Connell* en zijne partij zijn kennelijk door de standvastigheid, welke lord *Anglesey* aan den dag legt, ontzet, doch nog geenszins uit het veld geslagen.

— Men vreesde hier zeer voor den val van het huis *Lafitte* te Parys; doch het schijnt, dat deszelfs zaken geschikt zijn.

De 3 per cent gecons. 81½; id. op tijd 82½; de 3 per cent gered, 82; Brazilië 55; Russen 90½.

N E D E R L A N D E N.

's GRAVENHAGE, den 18 Januarij. Gisteren avond ten half zeven ure zijn H. M. de Koningin en H. K. H. Prinses *Frederik* der Nederlanden alhier in goeden welstand uit Berlijn terug gekeerd.

— Het hoofdkwartier van het mobile leger bevindt zich nog te *Vucht*, doch zal waarschijnlijk naar Eindhoven verplaatst worden. De stellingen; waarin dat leger zich bevindt, zijn nog dezelfde als die van over eenige dagen. Men zegt, dat zulks het gevolg is van de bevelen, door den heer *van Limburg Stirum*, adjudant van Z. K. H. Prins *Frederik*, overgebracht.

— Er heeft zich te Amsterdam eene commissie gevormd, bestaande uit de heeren *C. van der Vliet*, *Pfz.*, *J. W. Pieneman*, *B. van Hartingen*, *Jun.* en *A. J. van Eindhoven*, welke alle beoefenaren en verzamelaars van voortbrengselen der beeldende kunsten heeft uitgenoodigd, om eenig kunstwerk van hunne eigene hand of uit hunne verzameling aan genoemde commissie te zenden, ten einde uit die algemeene bijdragen eene verloting daar te stellen, waarvan de zuivere opbrengst zal dienen ten beste van het geliefde en zoo zeer hulpbehoevende Vaderland in de tegenwoordige omstandigheden.

— Bij besluit van Z. M., van den 7 Januarij, n.º 67, zijn, onder anderen, tot officieren bij de vrijwillige schutterij te 'sGravenhage benoemd: tot tweede luitenants, Jhr. *Hendrik baron van Slingelandt van Goidschalvoord*, *B. Quant*, voorheen luitenant bij de schutterij, *Mr. H. van Stralen*, *Mr. H. C. J. Hoog*, *Mr. H. Box*, voorheen tweede luitenant bij de armee, *Mr. J. Schmolck*, *Mr. J. W. van Hoogstraten*, *G. J. M. van Doorn* en *J. A. Zoutman*.

— De Belgen hebben alle plaatsen, welke het leger zou moeten doortrekken, op zijnen togt naar Maastricht, sterk bezet en versterkt, en, te dien einde, overal barricades opgeworpen. Dien ten gevolge zijn er van deze zijde de noodige maatregelen genomen; onder anderen, is er zwaarder geschut uit 's Hertogenbosch ontboden, hetgeen waarschijnlijk reeds bij het leger zal aangekomen zijn. Hierdoor en door het oprukken van nog ander kanon, is het leger ruim voorzien van geschut, dat alle moeilijkheden, welke de vijand onzen troepen in den weg zou kunnen leggen, overwinnen kan. Voor de dekking van Noordbrabant zijn ook de vereischte maatregelen genomen. De geest der troepen blijft uitmuntend, en zij verlangen niets vuriger dan zich met de opstandelingen te meten. Het zal nu te bezien staan, of de Belgen aan de bevelen der Mogendheden, om de vijandelijkheden tegen Maastricht te staken, zullen gehoorzamen.

— Het tweede marsch-bataljon, bestaande uit eene compagnie Amsterdamsche en eene compagnie Vriesche schutterij, en uit twee compagnien van de linie, is van deszelfs togt in het westelijk gedeelte van Noordbrabant, waar hetzelfde het wettig gezag verzekerd heeft, te 's Hertogenbosch terug gekeerd. Dat bataljon heeft zich op dezen vermoeijenden togt door eenen uitstekenden ijver en door volmaakte krijgstuicht onderscheiden.

— Een geacht Duitsch dagblad deelt thans het protocol van het Londensche Congres, van den 20 December, met de daarbij behoorende stukken, in de oorspronkelijke taal, de Fransche, mede. De inhoud dezer stukken komt overeen met dien, welke door de Belgische en ook door onze bladen is medegedeeld. Het voegt daarbij twee stukken, die tot hiertoe niet schijnen bekend te zijn, namelijk, een' brief der gevolmagtigden te Londen aan lord *Ponsonby* en den heer *Bresson*, ten geleide van bovengenoemde protocol, alsmede eene nota, door de heeren *Esterhazy*, *Wessenberg* en *Bulow*, Oostenrijksche en Pruisische afgevaardigden aan het Londensche Congres aangeboden.

De brief is van den volgenden inhoud:

Londen, den 20 December 1830.

MIJNE HEEREN!

Wij hebben de eer u heden toe te zenden een protocol, hetwelk betrekking heeft tot eene gewichtige beslissing, in naam der vijf verbondene Mogendheden genomen. Onze meening is, dat dit stuk ter kennisse worde gebracht van het provisionele Gouvernement, en dat gij aandringt op de spoedige zending van commissarissen, met welke wij ons verlangen te onderhouden. Deze maatregel en de beslissingen, welke daartoe aanleiding hebben gegeven, geven u dubbel het regt, de aandacht van het Belgische provisionele Gouvernement te vestigen op een ander punt van ons protocol, hetwelk het Groothertogdom van Luxemburg betreft. Door de hierbij kopijelijk gevoegde nota, heeft het Deutsche bondgenootschap de conferentie te Londen uitgenoodigd te onderzoeken, of dezelve niet de middelen bezat, om ganschelijk of gedeeltelijk eene meer stellige tusschenkomst in het Groothertogdom Luxemburg van wege het Bondgenootschap te voorkomen. De regten van het Deutsche Bondgenootschap op dat land zijn reeds erkend in eene der protocollen van het Bondgenootschap, onder dagteekening van den 17 November. Wij gelasten u, dien ten gevolge, Mijne Heeren! te dien einde uwe goede diensten bij het Belgische gouvernement aan te bevelen, en van hetzelfde te vorderen, dat *hetzelfde terstand en bepaaldelijk ophoude zich te bemoeijen met de zaken van het Groothertogdom Luxemburg*; dat gouvernement tevens uitnoodigende, om alle daartoe noodwendige bekendmakingen te doen, ten einde aan de bewoners van het Groothertogdom deszelfs besluit te doen weten.

Ontvangt, Mijne Heeren enz.

Esterhazy, Wessenberg, Talleyrand, Palmerston, Bulow, Lieven, Matuschewitz.

De Nota luidt aldus:

« De ondergeteekende gevolmagtigden van Oostenrijk en Pruisen, zijn door het Deutsche bondgenootschap gelast, de volgende mededeeling aan de Conferentie te doen. Z. M. de Koning der Nederlanden heeft, in zijne hoedanigheid van Groothertog van Luxemburg, den noodigen bijstand van het bondgenootschap ingeroepen, om den opstand, welke in het Groothertogdom is uitgebroken, te dempen. Hare verklaring moest door het bondgenootschap worden aangenomen (*accueillie*). Nogtans overwegende, dat de opstand in het Groothertogdom Luxemburg niets anders is dan het gevolg van dien, welke in België is uitgebroken, en dat deze in dit oogenblik uitmaakt het onderwerp der conferentien van de te Londen vereenigde gevolmagtigden der vijf verbondene Mogendheden, zoo heeft het bondgenootschap gemeend, alvorens maatregelen te nemen, waartoe hetzelfde de bevoegdheid heeft, zich te moeten wenden tot de Conferentie, om zich te verzekeren, of zij niet reeds gevonden heeft, of zich bezig houdt om te vinden, de voldoende middelen, tot bereiking van het bedoelde oogmerk, en die in het geheel of gedeeltelijk overbodig zouden maken eene meer beslissende tusschenkomst van het Deutsche bondgenootschap. De ondergeteekenden zich van dezen last kwijvende, verzoeken de conferentie hen wel te willen in staat stellen, om aan het bondgenootschap te doen toekomen de inlichtingen, welke zij verlangt te verkrijgen.

(get.) *Esterhazy, Wessenberg en Bulow.*

Het verdient opmerking, dat van dit belangrijk punt, het Groothertogdom Luxemburg betreffende, in den reeds bekenden brief van lord *Ponsonby* en den heer *Bresson* aan het diplomatiek comité, geen uitdrukkelijk gewag wordt gemaakt, zoo als de gevolmagtigden schijnen verlangd te hebben; alsmede dat bij de mededeeling van het protocol, van den 20 December, dienaangaande in het Nationaal Congres geen woord is gesproken. Opmerkelijker nog is het, dat, niettegenstaande het uitdrukkelijk verlangen van de gevolmagtigden, dat het provisioneel gouvernement zich mogt onthouden van de Luxemburgsche aangelegenheden, dezer dagen, door hetzelfde eene commissie naar het Groothertogdom gezonden is, welke eene proclamatie aan de inwoners gedaan heeft, waarbij dezelve ten sterkste

worden aangemaand, zich met België te blijven vereenigen, en liever zich in de armen van Frankrijk te werpen, dan een leen van Duitschland en van het huis van Nassau te blijven.

— De zitting van het Nationaal Congres, van den 12 dezer, was in den aanvang zeer onstuimig, door het voorstel van den heer *Maclagan*, afgevaardigde uit Ostende, die voordroeg, den Prins van Oranje tot hoofd van den Staat te benoemen. Nauwelijks was dit voorstel gedaan, of van alle zijden rees de kreet: *Tot de orde! Tot de orde! Maclagan is een Engelschman!* De president riep dan ook dien heer tot de orde. Verder hield men zich in die zitting bij voortdoring bezig over de keuze van een Hoofd, zonder evenwel tot eenig besluit te geraken.

In de zitting van den 13 trok de heer *Pirson* zijn voorstel in, om de vijandelijkheden tegen Holland te hervatten, en wel op grond, dat er toch weldra een algemeene oorlog zou ontstaan.

In diezelfde zitting werd het door de centrale sectie gedane voorstel, om commissarissen naar Londen en Parys te zenden, met 117 tegen 62 stemmen verworpen.

Tevens deelde het diplomatiek comité aan de vergadering mede, dat hij hetzelfde drie stukken ontvangen waren, als:

1º. Eene nota der Belgische afgevaardigden te Londen aan de gevolmagtigden der Mogendheden aldaar, waarbij zij verklaren, dat, daar Z. M. de Koning van Holland, door het gesloten houden der Schelde niet voldeed aan de voorwaarden der wapenschorsing, van den kant der Belgen, met de Mogendheden over niets kan gehandeld worden, voor dat die vaart is opengesteld.

2º. Eene nota derzelfde afgevaardigden, insgelijks aan de gevolmagtigden, waarin wordt aangedrongen op het bezit van Staats-Vlaanderen, Luxemburg en Luxemburg, en waarbij geëischt wordt, dat die provincien aan de Belgen worden ingeruimd.

3º. Een brief van den heer *van de Weyer*, gedagteekend den 10 Januarij, waarin gemeld wordt, dat sedert de overhandiging van beide nota's, door de gevolmagtigden drie conferentien waren gehouden, zonder dat hij afgevaardigde noch de heer *Vilain XIV* daarbij waren toegelaten, alsmede dat de Engelsche minister van buitenlandsche zaken aan hem en zijnen ambtgenoot inzage hadden gegeven van een nieuw protocol, aangaande het in acht nemen der wapenschorsing, over welk protocol zij noch gehoord noch geraadpleegd waren. De heer *van de Weyer* spreekt over dit stuk, hetwelk waarschijnlijk datgene is, waarbij, naar men zegt, de Belgen gelast worden, de vijandelijkheden oogenblikkelijk te staken, slechts zeer kort, doch geeft daarbij genoegzaam te kennen, dat hetzelfde hem weinig bevalt; hij zegt daarvan, dat hij er dan ook de schuld niet van op zich wil nemen.

De heer *van de Weyer* geeft verder in dezen brief te kennen, dat er van wege het provisioneel gouvernement zonder verwij instructien naar Londen worden gezonden, ten aanzien van de schuld en der kolonien, omdat Holland reeds omtrent de schuld vorderingen heeft ingeleverd. Hij verzoekt ook, dat men opgave doe wegens de schadeloosstelling in geld, welke men zou willen verleen voor den afstand van Staats-Vlaanderen en Maastricht.

Over deze nota's en dien brief zijn, in de zitting van den 13, geene raadplegingen voorgevallen, maar is alleenlijk besloten, dezelve te doen drukken.

Eindelijk, heeft in deze zitting de minister van finantien, *de Brouckere*, eene verhooring voor het budget gevraagd, en wel van 21 millioen, in plaats van 14, gelijk oorspronkelijk was vastgesteld. Het budget, zoo als het nu was ingerigt, was op den voet van vrede geraamd; nu de oorlog dreigende werd, was zulk eene verhooring volstrekt noodig. Als middel tot vinding van deze verhooring, sloeg de minister voor eene vervroegde betaling der grondlasten, welke binnen het eerste halfjaar in twee termijnen zouden moeten voldaan worden.

— Den 10 dezer is door Straasburg gereisd de heer *John Harvey*, belast met depeches van het provisionele Belgische gouvernement, reizende naar München. Waarschijnlijk hebben deze depeches betrekking tot de aanstaande verkiezing van Prins *Otto van Beyeren*. Het zal te bezien staan, of de Koning van Beyeren genegen zal zijn, zijnen vijftienjarigen zoon aan het Hoofd der Belgen te plaatsen. In eenen bijzonderen brief uit München, door een der Brusselsche bladen medegedeeld, zou die Koning verklaard hebben, dat zijn zoon nimmer den Belgischen troon zou beklimmen, dan na alvorens daartoe de toestemming van de voormalige regerende familie te hebben verkregeu.

— Volgens de Luiksche bladen van den 12, was, den vorigen middag, eene vrij hevige kanonnade van den kant van Maastricht gehoord. Men meende zeker te weten, dat zulks veroorzaakt was, doordien uit de stad op de Belgische werklieden geschoten was, welke zich bezig hielden met het maken van batterijen.

Een aantal zware stukken geschut was uit Luik naar de zijde van Maastricht vervoerd.

De divisie-generaal *Tieken de Terhoven* is tot militairen commandant der provincie Luik benoemd.

Als een tegenhanger van het bekende Adres van Luik, door ons in het laatste nummer van dit Dagblad des vorigen jaars medegedeeld, geven wij hier het *Verzoekschrift* der fabrikanten en andere aanzienlijke ingezetenen van Gent, aan het Nationaal Congres te Brussel ingediend. Hetzelfde is van den navolgenden inhoud:

Aan de leden van het Nationaal Congres.

MIJNE HEEREN!

Wij vernemen uit het verslag, hetwelk de heer *Sylvain van de Weyer* u, bij zijne terugkomst uit Parys, gedaan heeft, dat onze onafhankelijkheid als beginsel door de vijf Mogendheden op het Congres van Londen, erkend is.

De voorzitter van het diplomatiek comité heeft u te gelijker tijd doen gevoelen, dat de keuze, welke gij nog te doen hebt, om aan ons schoone Vaderland een Hoofd te geven, aan gemelde Mogendheden niet ouverschillig kon zijn, en dat het noodzakelijk was, dat wij niet zonder bondgenooten, en, als het ware, afgezonderd in het midden van Europa, zouden staan.

Een handelaar van Antwerpen (*) heeft onlangs een' wensch geuit, die door bijna al de kooplieden van die belangrijke stad gedeeld wordt.

De handelstad van de provincie Luik heeft u, kort geleden, een adres ingediend, waaruit gij niet zonder smart den beklagenswaardigen toestand zult vernomen hebben, in welken de nijverheid in dat gedeelte van België verkeert. Dat stuk behelst eene reeks van daadzaken, welke, met eene edele eenvoudigheid voorgedragen, geene tegenspraak dulden. Gelukkig wijst hetzelfde niettemin voldoende het hulpmiddel aan voor zoo vele rampen.

En wij ook, Mijne Heeren, wij vermeenen niet langer te mogen wachten, met u, van den eenen kant, den toestand te doen kennen, waarin de stad Gent zich bevindt, en, van den anderen kant, het eenig middel, naar ons inzien, aan te wijzen, om den volslagen ondergang van deze, vroeger zoo bloeiende en thans zoo ongelukkige stad, te verhoeden.

Wij zullen achtereenvolgens de takken van nijverheid doorloopen, welke het meest tot den voorspoed van onze stad toebrachten. Wij zullen aan het hoofd daarvan de tak der katoenbewerking plaatsen.

Gent telt 84 tot het spinnen, weven en drukken van het katoen bestemde etablissementen. Deze fabrieken gaven aan zestig duizend werklieden, zoo in de stad als op het platte land, arbeid; men berekent, dat van dit getal ten minste twintig duizend huisvaders zijn. Wanneer men derhalve, gemiddeld, elk huisgezin op vijf personen berekent, blijkt het, dat voormelde etablissementen aan honderd veertig duizend menschen van allerlei ouderdom een bestaan schonk. Het loon voor de arbeidskosten beliep in elke week meer dan honderd duizend gulden. De arbeidsman legt niet op, en deze som onmiddellijk in omloop komende, verschaft aan duizende verkoopters in het klein van verschillende levensbehoeften onderhoud en welvaart.

Onder de bovengemelde werklieden zijn geenszins die begrepen, welke ambachten uitoefenen, waaraan de fabrieken bijna dagelijks, buiten de werkplaatsen, werk verschaffen, als: timmerlieden, kabinetwerkers, metselaars, slotenmakers, linnegieters, stijfsmakers, fabrikanten van wolkaarden, kammen, papier, enz. enz., waarvan het getal, voor de stad alleen, op ten minste twee duizend kan geschat worden.

De gewichtige etablissementen, waarvan hier zake is, verkeeren thans voor het meerendeel in de volslagenste werkeloosheid, en de duizende werklieden, aan welke zij bestaan gaven, die zich reeds van al hunne goederen en meubelen, hetzij door verkoop of beleening, hebben moeten ontdoen, zijn aan nooddrift overgeleverd, die van dag tot dag kuellender en, bij gevolg, gevaarlijker voor de maatschappij wordt, doordien zij de grootste gisting verwekt.

Tien of twaalf millioenen gulden voor kosten van aanbouw van timmering, van werktuigen en van andere voor den arbeid noodwendige voorwerpen zijn nutteloos geworden bij den onvermijdelijken ondergang der eigenaren. De voortbrengselen der fabrieken hadden voorheen eenen even gemakkelijken als veiligen uitweg. De Belgische fabrieken, door een verstandig en edelmoedig, in het algemeen belang ontworpen, totstelsel beschermd, bleedden in zekere mate Holland en een groot gedeelte van de Hollandische kolonien. Zij voldeden daár aan het verbruik van meer dan acht millioenen inwoners, en er is wel geen twijfel aan, of de bevrediging van Java zou, in weinig tijds, de vraag naar onze manufacturen, in die bezitting verdrievubeld hebben.

Die belangrijke uitweg is thans genoegzaam onherstelbaar voor ons verloren en hijsdien de betreuenswaardige toestand, waarin het geheele vaderland gedompeld is, blijft voortduren, zijn wij ongelukkig zonder eenig vooruitzicht op eenige vergoeding.

Wat de consumtie binnen 's lands betreft, behalve dat deze zeer ondergeschikt is aan het belang der fabriek, zoo is dezelve uitermate gering ten gevolge van het geldsgebrek en van de ellende, die zich achtereenvolgens tot al de klassen der maatschappij uitstrekt.

Vroeger werd een groot deel onzer manufacturen op eene zekere en voordeelige wijs in de ondernemingen van de Nederlandsche handelmaatschappij geplaatst. Dit voordeel is insgelijks verloren. Men weet stellig, dat deze maatschappij, ten einde aan de aanvraag van het kantoor van Batavia te voldoen, te Manchester honderd duizend stuks witte en gedrukte calicots heeft doen aankopen, welke de fabrikanten van Gent, alwaar de magazijnen thans overkropt van goederen, zonder eenigen uitweg, zijn, ongetwijfeld voor drie vierden van den prijs zouden hebben geleverd. Dit zou een nieuw voedsel tot onderhoud hunner werkplaatsen zijn geweest, en zou broed aan hunne ongelukkige werklieden hebben kunnen verschaffen, die thans in huu maar al te jammervol bestaan en dat hunner gezinnen door geen ander middel kunnen voorzien, dan door de onzekere en onvoldoende, hoezeer tot hiertoe aanzienlijke giften van de algemeene en bijzondere liefdadigheid.

En men moet niet gelooven, dat het alleen de tak van de katoen is, welke zoo grootelijks kwijnt met haar zullen ook onze schoone en talrijke bleekkerijen, en een onnoemlijk aantal andere, met haar in verband staande, takken van nijverheid te grondgegaan.

De binnenlandsche scheepvaart lijdt geweldig. Het ontzettend vervoer van fabriekgoederen, van steenkolen, van kalk, van steen en andere bouwstoffen, uit Henegouwen komende, en welke men te Gent inlaadde en naar Holland vervoerde, heeft geheel opgehouden. Eenige honderde personen, als scheepstimmerlieden, schippers, bootslieden, enz. lijdén reeds veel van de staking van die vaart en zijn op het punt, om in dezelfde ellende te vervallen, in welke de werklieden, die in de fabrieken arbeidden, reeds gedompeld zijn.

Onze belangrijke en talrijke suikerraffinaderijen, die niet minder dan vijf honderd arbeiders, bijna alle vaders van huisgezinnen, bezig houden, en die meer dan twee duizend personen de kost geven, kwijnt insgelijks ten gevolge van de algemeene ellende. Reeds hebben twee der grootste etablissementen van deze soort, niet alleen van Gent, maar van geheel België, waarvan elk twaalf duizend ponden suiker daags kon smelten, en die alleen voor den uitvoer arbeidden, hunne werkzaamheden geheel gestaakt.

De andere verminderen van lieverlede de hare, en wij kunnen het getal dergenen, welke onafgebroken in deze tak van nijverheid hun middel van bestaan vonden, op ten minste zestien honderd personen stellen, die thans het getal der onderstand behoevende ongelukkigen zijn komen vermeerderen.

(*) Hier mede worden bedoeld de Bedenkingen van een' Antwerpschen Handelaar, in ons n. 3 van dit jaar medegedeeld.

Deze afnemng van werk moet voornamelijk toegeschreven worden aan de ophouding van de aanzienlijke uitvoeren van geraffineerde suiker, welke langs den Rijn naar Duitschland geschieden. Het uitgevoerde bedrag in de zes eerste maanden van dit jaar beliep drie millioenen ponden.

Men heeft reden te vreezen, dat deze uitweg insgelijks voor ons gesloten zal blijven, indien onze toestand, met betrekking tot Holland, geene verandering ondergaat.

Met welke innige smart moeten wij onze oogen niet vestigen op den onzekeren staat van onzen zeehandel! Voor dit oogenblik is hij geheel vernietigd, en hij zal het misschien voor altijd blijven, indien wij eenen onafhankelijken Staat vormen met een' Vorst, die ons geenerlei koloniaal voordeel aanbrengt, en indien onze bevrachters geene andere hulpbronnen hebben, dan op avontuur te gaan en de zeeën te doorkruisen, om zich in de havens der beide werelden te doen ontvangen met alle aan vreemde vlaggen verbonden nadeelen.

Reeds wordt onze stad, ten voordeele van Holland, met het verlies van een Huis, waarop zij roem stelt en dat billijke aanspraak heeft om onder de eerste bevrachters van Europa te worden gesteld, bedreigd.

Indien wij tot hiertoe alleen de onheilen hebben aangewezen, welke onze handel- en fabriekmatige nijverheid drukken, moet men zich niet verbeelden, dat de fortuinen der grondbezitters niet eveneens geleden hebben.

Eene aanzienlijke vermindering van de waarde der eigendommen zal het onvermijdelijk gevolg van den ondergang der fabriekmatige nijverheid en van den handel zijn.

Alleen de belangen van onze stad op het oog hebbende, die, in haren nood, zich verplicht ziet acht tot negen duizend huisgezinnen, uit veertig tot vijfen veertig duizend personen bestaande, te onderhouden, willen wij geenszins spreken van de verliezen, welke den landbouw bedreigen, noch van de rampen, welke de fabrieken in de andere steden der provincie, en voornamelijk te St. Nicolaas en te Bokeren, drukken, overtuigd, zoo als wij zijn, dat zij, van hunne zijde, hunne klachten aan het congres zullen inleveren.

Bij de tegenwoordige en welbekende Staatskonde van de kabinetten der groote Mogendheden en bij derzelve stelsel van handel, van hetwelk zij zekerlijk ten onzen voordeele niet zullen afaan, kan geen vreesd noch inlandsch gekozen Vorst zoo vele rampen herstellen.

Het Huis van Nassau, magtig door zijne alliantien, door de bescherming van Europa en door zijne koloniale bezittingen, is alleen in staat die rampen te helen.

Willem van Oranje, een volkslievend Vorst, heeft zijn bloed, aan de spits onzer dapperen, vergoten. Twee zijner zonen zijn Belgen van geboorte en zijn dit ook door hunne gevoelens.

Onze wenschen verhoorende, kunt gij den voorspoed nog doen herleven, welke België nog voor weinige maanden genoot, en zult gij u den dank van uw Vaderland en van uwe medeburgers waardig maken.

Wij zijn met den diepsten eerbied, enz.

Gent, den 31 December 1830.

(Volgen de talrijke handteekeningen, onder welke men die van alle leden van de kamer van koophandel, en die van het grootste gedeelte der leden van den stedelijken raad vindt).

Of dit hoogst merkwaardig stuk reeds, gelijk het bekende Adres van Luik bij het Nationaal Congres is ingediend, blijkt niet met zekerheid, doch het is te verwachten, dat hetzelfde zal deelen in het lot der verzoekschriften, welke de voorzitter en het bureau, eigendunkelijk en met openbare schending van het regt van petitie, waarover onder de wettige regering zoo veel gehoord is en waarvan zulk een schandelijk misbruik is gemaakt, ter zijde hebben gelegd, zonder de vergadering daarover te raadplegen, omdat daarin de wensch geuit werd tot de benoediging van een lid van het Huis van Nassau.

Als een geschenk voor de dienstdoende schutterij te 's Gravenhage is aan den heer kolonel baron van Boetselaer ter beschikking toegezonden de kapitale som van één duizend gulden, door Jonkheer M. L. van Schuylenburch, thans vrijwillig schutter bij het veldbataljon der 's Gravenhaagsche schutterij.

Door den raad van administratie voor de mobile schutterijen, gevestigd in 's Gravenhage, zijn ontvangen onder het adres van V. K. H., en volgens verlangen van den zender aan het veldbataljon der Haagsche schutterij ook reeds verzonden twintig paren wollen sokken, acht en twintig paren wollen handschoenen en nog eens twaalf paren wollen sokken.

PROGRAMMA VAN HET ORGEL-CONCERT,

hetwelk, geheel ten behoeve van en als een offer voor het vaderland, in de Fransche Kerk in 's Gravenhage, zal worden uitgevoerd door Willem Renaud, Organist van gemelde Kerk, op Heden, den 19 Januarij 1851; des avonds precies ten 7 ure.

- N. 1. Het volkslied: *Wilhelmus van Nassauwen*, met omwerking en in contra-punct.
- Simphonie van zijne compositie (in manuscript): 1. Introductie en allegro. 2. Andante. 3. Vivace. 4. Finale presto.
- Hulde aan de brave Nederlandsche jongelingen, die voor den Koning en het Vaderland zijn uitgetrokken; cantate voor éne stem; woorden en muziek van zijne compositie: 1. Recitatief. 2. Marciale triomphale. 3. Koraal; hetwelk door hem zal worden gezongen.
- Uitvoering van een clarinet-concert: 1. Allegro. 2. Rondo Duo, met clarinet- en fluitregisters.
- La Chasse van Méhul.

Eene kleine Pauze:

- De Chaos en de Terramoto, uit de Oratorio: *De Schepping*, muziek van Haydn.
- Thema van Mozart, met variatiën voor differente registers.
- Rondo met het metalique Flageolet-register.
- Triomf-koor uit de *Joseph*, van Méhul.

De muziekstukken n. 4, 7 en 8, zullen worden geïmproviseerd.

De bewijzen van toegang, tegen betaling van zestig centen, zijn te bekomen bij den Organist, op de Nieuwe Haven, n. 194, over de Heemsteeg.

Bij deze buitengewone gelegenheid en op hooger bevel, zullen er geene vrijkaartjes afgegeven worden.

